

Nyt fra netværket

Power-to-X-forsøgsanlæg med plads til biodiversitet

At VE-anlæg og naturgenopretning kan gå hånd i hånd, er et samarbejde mellem Skovgård Invest og Dansk Naturfredningsforening i Lemvig et godt eksempel på. De lokale naturfredningsforeningsfolk havde ikke just armene over hovedet, da de erfarede, at et naturskønt istidslandskab med bl.a. 240 søer skulle huse solceller i forbindelse med **verdens første Power-to-X-forsøgsanlæg**. Men i stedet for modstand valgte de at samarbejde med Skovgård Invest for at opnå mest mulig naturgenopretning. Det har blandt andet betydet, at den rødlistede kløverhumlebi har fået flere levesteder mellem solcellerne, desuden er flere af søerne blevet rensat op til gavn for bl.a. salamandre.

Kilde: Dansk Naturfredningsforening

Inspirerende renoveringer, når fortiden former fremtiden

De mest bæredygtige bygninger er dem, der står i mange år. Derfor kan renoveringer ikke bare være med til at holde samfundets energi- og materialeforbrug nede, hvis de gribes rigtigt og kreativt an, skabes der livskvalitet samtidig med, at arkitektur- og kulturhistorien videreføres.

Et af de 13 eksempler på vellykkede bygningsrenoveringer er fra Frederiksberg, hvor gadens grimme betonbygning blev til en fryd for øjet. Tilsammen demonstrerer bogens eksempler, at **det betaler sig at renovere eksisterende bygninger**, selv når kvaliteterne ikke ligefrem er åbenlyse. Et gratis eksemplar af den fysiske bog kan hentes hos BARK Rådgivning eller bestilles på Grundejernes Investeringsfonds hjemmeside gi.dk. På b-a-r-k.dk kan du hente en digital udgave.

Kilde: BARK Rådgivning

Inspirerende renoveringer

Når fortiden former fremtiden

Ny bog: En anden by 2

En anden by 1 udkom i 2021 og blev af en anmelder beskrevet som en vigtig bog, der gik rent ind. Nu har forfatteren arkitekt-urbanisten Henrik Valeur skrevet **En anden by 2**, hvor han blandt andet stiller spørgsmål til den nuværende udvikling af byerne og arkitektens rolle. Hvor er arkitektens etiske ansvar, når der i en tid med stigende havvand stadig bygges helt ned til vandkanten? Burde man i stedet flytte sårbare byer? Desuden rummer bogen en række kommentarer blandt andet til bydelen Musicon i Roskilde og det flydende fristed i Erdkehlgraven på Holmen. Igen har Henrik Valeur skrevet en bog, der går rent ind og sætter tanker i gang hos læseren.

Udkommet på Arkitekturforlaget B i 2023

Ny udgivelse: Vejen til flere bæredygtige byggematerialer

Værdibyg har i et samarbejde med Realdania undersøgt, hvad der står i vejen for, at flere vælger bæredygtige byggematerialer til. Resultaterne er blevet til publikationen **Risiko som barriere for bæredygtige byggematerialer**, der udpeger de 6 barrierer, som byggeriets praktikere støder på, samt 10 indsatser til at overvinde barriererne. En af udfordringerne er den store usikkerhed ved at anvende nye og mere bæredygtige bygge- og genbrugsmaterialer, fordi de ikke er gennemprøvede. Der er blandt andet brug for demonstrationsprojekter, opbygning og formidling af viden om de nye materialer, forsikringsforhold og et kritisk blik på regler og krav til byggematerialer. Både Værdibyg og Realdania håber, at publikationen kan blive til inspiration for byggeriets aktører, brancheorganisationer og myndigheder, så de nødvendige indsatser kan blive iværksat for at understøtte brugen af mere bæredygtige byggematerialer. **Risiko som barriere for bæredygtige byggematerialer** kan hentes på realdania.dk

Kilde: Værdibyg

Ny bog: Her kan du se FN's verdensmål i arkitekturen

VERDENSMÅL for bæredygtig udvikling

I anledningen af Arkitekturåret 2023 og UIA Verdenskongressen for Arkitekter i København har Arkitektforeningen udgivet den engelsksprogede guidebog **A Guide to Danish Architecture – Towards the UN Sustainable Development Goals** med 60 nyere danske arkitekturprojekter, som hver på deres måde bidrager til at nå et eller flere verdensmål. Hvor nogle har fokus på klima, ressourcer og biodiversitet, bidrager andre med et mere socialt fokus. Fælles for dem alle er, at de udfordrer gængs praksis og viser, hvordan arkitekturen og det byggede miljø er afgørende, hvis vi skal skabe en mere bæredygtig fremtid for alle. I guiden er projekterne præsenteret efter deres geografiske beliggenhed, da bogen består af de syv kapitler Hovedstadsområdet, Nordjylland, Vestjylland, Østjylland, Sydjylland, Øerne og Bornholm. Udover beskrivelserne af de 60 projekter, kan man også læse om de enkelte områder og blive klogere på, hvordan arkitekturen og verdensmålene hænger sammen. Du kan finde en digital udgave under nyheder på arkitektforeningens hjemmeside, hvor du også kan bestille en fysisk udgave.

Udkommet på Arkitektens Forlag

Nyt fra netværket

Foto: Ermitte Kofoed

Udstilling: Reset Materials – Towards Sustainable Architecture

Skal fremtidens huse bygges af svampe, brændenælder eller genbrugsplast? Fra den 30. juni kan man gå på opdagelse i et univers af nye byggematerialer, når Copenhagen Contemporary slår dørene op for den eksperimenterende gruppeudstilling **Reset Materials – Towards Sustainable Architecture**. Ti tværfaglige grupper bestående af arkitekter, kunstnere og materialeproducenter har samlet, dyrket og høstet, dekonstrueret og komponeret både nyopdagede og genopdagede lokale materialer – fra genanvendeligt plast til levende organismer og biogene materialer som brændenælder, jord og hamp. Det er blevet til værker, der både giver de besøgende et indblik i udviklingsprocessen og et bud på fremtidens bæredygtige arkitektur. Udstillingen kan ses fra 30.06 - 28.09. 2023.

Kilde: Copenhagen Contemporary

Fra lineær til cirkulær økonomi i byggeriet

Det tager som bekendt lang tid at vende en supertanker, det samme kan siges om byggeriets skift fra lineær til cirkulær økonomi. Men der er hjælp at hente i publikationen **Roadmap for cirkulær økonomi i byggeriet i et 2030-perspektiv** udgivet af Realdania i samarbejde med WE BUILD DENMARK, CLEAN og Teknologisk Institut. Fremfor at skitsere processen frem til et totalt cirkulært samfund, har man i publikationen valgt at fokusere på den korte bane med et overblik over og en prioritering af de indsatser, som i de førstkommande år både har hurtige gevinster, og som er nødvendige trædesten for en langsigtet omstilling. Hent publikationen på Realdanias hjemmeside.

Kilde: Realdania

Ny bog: Ny dansk arkitektur – 10 bygninger, 10 tegne- stuer, 10 temaer

Et digert storværk på 992 sider samler 10 af nutidens hovedværker i dansk arkitektur, der har bragt danske arkitekter international anerkendelse. Gennem interviews, essays, nyoptagelser og et rigt tegningsmateriale giver bogens forfatter Kristoffer Lindhardt Weiss et solidt indblik i det, der ligger til grund for dansk arkitekturs nye guldalder. Bogen er en samlet udgave af bogserien **Ny Dansk Arkitektur 1-10**, der er udkommet gennem de seneste fem år og dermed den største samlede dokumentation af den nyeste danske arkitektur. Udkommet på Strandberg Publishing 2022.

Kilde: Plan22+

Ressourceoptimering, sundt indeklima og energieffektivisering

Som et eksempel på en regenerativ tilgang til byggeri og renovering skal en nedslidt skolebygning fra 1910 på Djursland transformeres til hovedkontor for **Hedeskov Center for Regenerative Practice**. Udgangspunktet er, at alt fra bygningen, som kan bevares, skal bevares. Andre materialer skal i videst muligt omfang enten høstes og udvindes lokalt eller skaffes fra – helst nærtliggende – nedrivnings- eller renoveringsprojekter. Helt specifikt vil man bruge dunhammer, ler og sand til lerpuds og lergulv, naturen hvor materialerne bliver høstet vil herefter blive genoprettet. Projektet har 3 specifikke bæredygtighedsmål ressourceoptimering, sundt indeklima og energieffektivisering. Du kan følge renoveringen på instagram og [hedeskov.com](https://www.hedeskov.com)

Kilde: Hedeskov Center for Regenerative Practice og Realdania

Planlovsændringer sendt i høring

Som et resultat af den politiske aftale "opfølgning på evaluering af planloven" er et lovforslag netop sendt i høring. Den foreslåede ændring af § 11, stk. 1 vil eksempelvis medføre, at kommunerne får mulighed for at fastsætte en minimum begrønningsprocent for et område til brug for den efterfølgende lokalplanlægning. Kommunerne kan således sikre ensartede krav i en bydel. Af aftalen fremgår endvidere, at kommunerne får mulighed for i nye lokalplaner at stille krav til kvaliteten af bynatur gennem krav til vækstbetingelser for beplantning. Kommunerne får således mulighed for at sikre, at krav om beplantning realiseres. Forslagene vil desuden kunne skabe mere forudsigelighed for borgere og bygherrer, da der allerede i kommuneplanen vil kunne sendes et klart signal om kommunens visioner for bynatur i nye byområder.

Selve lovforslaget består af temaerne

- Byudvikling
- Ungdomsboliger til studerende
- Nye udviklingsmuligheder på landet, de små øer og ved kysterne
- Bedre mobildækning i hele landet
- Forenkling, administrative lettelser og andre justeringer
- Forenkling og smidiggørelse af klagesagsprocesser
- Tydeliggørende hjemmel til behandling af data vedrørende sommerhusloven

Der har været stor interesse for evalueringen af planloven og bred offentlig debat om rammerne for planlægningen. Der var generelt tilfredshed med planloven og de foretagne ændringer i perioden 2017-2020. Blandt de 94 indspil var der mange forslag til, hvordan planloven i endnu højere grad kan imødekomme fremtidens behov i forhold til fx den grønne omstilling, øget urbanisering, udvikling af landdistrikterne og styrket erhvervs- og turismeudvikling.

Kilde: Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Nyt fra netværket

Podcast: Mit Sted

I hvert enkelt afsnit mødes værten Thomas Stokholm med en kendt dansker på **et sted, der har haft betydning for deres liv, og hvor arkitekturen har været med til at præge deres væren i verden**. Blandt deltagerne er iværksætter og formand for det Nationale Integrationsråd Maria Kavita Nielsen, her går turen til hjembyen Faaborg, hvor hun reflekterer over byens fremtid og funktion. For filminstruktør Jonas Risvig var barndommens gade i Ry næsten for perfekt, han måtte til København for at møde den modgang, der samtidig satte gang i hans udvikling. Med Musiker Katinka Bjerregaard går turen til Christianshavn, komiker Jan Gintberg besøger Lynge, Journalist Ditte Giese beskriver forskellen på Amager og København på en tur med hunden, mens forfatter og journalist Anders Agger deler ud af de udfordringer og erfaringer, der følger i kølvandet med at flytte fra provinsbyen Ringkøbing til Aarhus.

Kilde: Videnscentret Bolius

Ny pixibog: Traditionelle bygningsmaterialer – eksempler på byggemetoder i historiske huse

Huse bygget af gammelkendte materialer og udført med stor omhu pryder bybilledet, mens de ældes med ynde. De er blevet brugt, slidt og har tålt at stå udenfor i al slags vejr. Det er bæredygtigt, hvilket flere og flere yngre håndværkere har fået øjnene op for. Derfor har Foreningen af Historiske Huse udgivet **en pixibog med generel information om de traditionelle bygningsmaterialer**, som er blevet brugt helt fra middelalderen til 1940. Bogen maler med den brede pensel og belyser materialernes særlige egenskaber og deres påvirkning af – og på – stilhistorien. Det er foreningens håb, at bogen kan medvirke til en større bevidsthed om de traditionelle bygningsmaterialers kvaliteter, hvilket på lang sigt kan sikre den værdi, husene har for den danske bygnings- og kulturarv. Man kan finde mere specifikke vejledninger på Foreningens hjemmeside historiskehuse.dk

Kilde: Foreningen Historiske Huse

Foto: Adam Mørk

Udstilling: Hvordan skal vi bygge og bo?

Med nye familieformer og kravet om et langt lavere klimaaftryk i byggeriet står behovet for en nytænkning af det danske boligbyggeri højt i neon. Boliglaboratoriet udstiller sammen med Statens Kunstfond, NORD Architects og Realdania **syv boligeksperimenter**, der byder på alt fra boliger ovenpå erhvervsbygninger til gårdkollektiver og nye boligformer for singleforældre. Fælles for dem er et fokus på nye fællesskaber, der kan rumme mange forskellige familieformer. Boliglaboratoriet udstiller i anledning af Arkitekturåret 2023 i 'Living Places' i Jernbanebyen, der er udviklet af VELUX, EFFEKT og Artelia. Du kan se udstillingen fra 9. maj – 15. november 2023.

Kilde: Boliglaboratoriet

Naturen styrker de tætte relationer og selvværdet

Tilliden til at andre griber skal være på plads både til en selv og dem omkring en, før man tør træde ud på den blå line, der er spændt ud mellem to stammer hen over en grøft godt en meters penge over jorden. Men tillid er ikke en af de ting, man som ung flygtning har mest af i bagagen. **Med hjælp fra naturen er dagens formål, at deltagerne bliver selvstændige unge mennesker, der kan sige til og fra samt navigere i livet.** Varm kakao omkring bålet og turen hen ad den blå line er bare nogle af dagens mange mestringsoplevelser, som tilsammen skaber tillidsfulde relationer til lærerne og deltagerne imellem. Bagagen er blevet fyldt op med erfaring om egne grænser, samarbejde og ikke mindst tillid – alle egenskaber som de skal bruge på deres videre færd i det danske skolesystem og samfund. Dagen i skoven er en del af Bikubenfondens forsknings- og udviklingsprojekt 'Natur til et godt Liv', der bruger naturen som ramme for undervisning og undersøger, hvordan naturen kan hjælpe de unge med at mestre deres liv.

Kilde: Bikubenfonden

Bispebjergs Helende Haver har vundet publikums hjerter

Københavns Kommunes bygningspræmiering er en årligt tilbagevendende begivenhed, hvor kommunen anerkender de kræfter, som har tilført byens fysiske rammer særlig kvalitet. I bedømmelsen lægges der vægt på, at arkitekturen tager udgangspunkt i stedets særlige karakter og bidrager til oplevelsen af København som en by med kvalitet i bymiljøet. Hele 3.156 personer har deltaget i publikumsafstemningen, flest stemte på **Bispebjergs Helende Haver**, der gennem de seneste år er blevet nænsomt renoveret, så besøgende stadig kan finde ro og hvile for sjæl og sind. I alt 4 bygninger blev præmieret indenfor kategorierne nybyg, restaurering og transformations samt bymiljø. De præmierede er Kampssportens Hus, Spejderhus Brønshøj og Hermodsgades ungdomsboliger foruden Bispebjergs Helende Haver.

Kilde: Københavns Kommune